

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

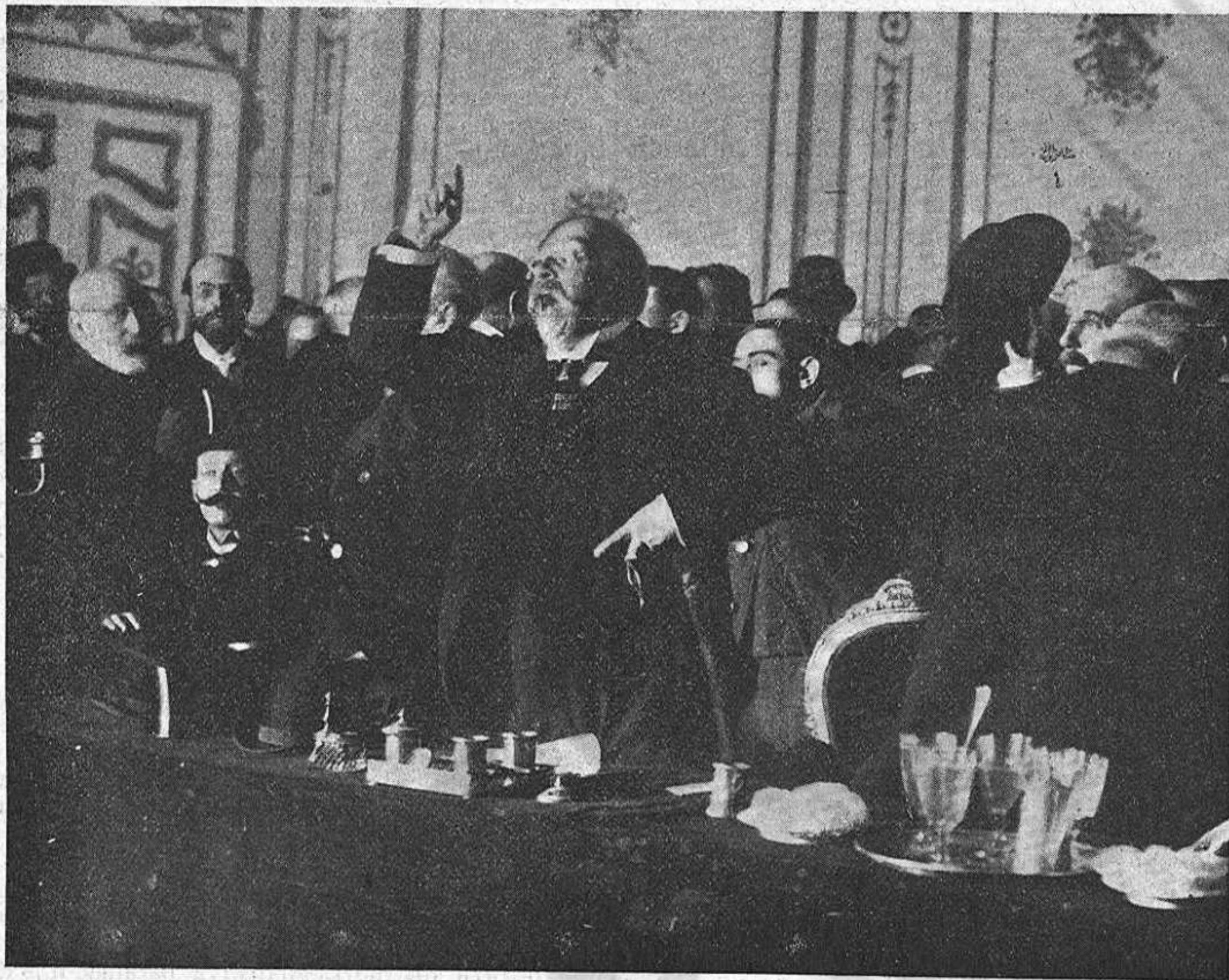
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJÀ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

Assamblea magna dels republicans espanyols, celebrada á Madrit el dia 25 de Mars

La mesa de l' Assamblea, presidida pel Sr. Morayta.

Alrededors del Teatro Lírico, mentres s' està celebrant l' Assamblea.

Els representants de l' Assamblea surten del Teatro Lírico acompanyant al Sr. Salmerón.

La multitud aclamant al Sr. Salmerón al entrar aquest á casa seva.

(Insts. de J. Asenjo.)

DE DIJOUS Á DIJOUS

R EPUÒLICA Á l'alsa, monarquia á la baixa.» Ab questa frase pot sintetisarse l'moviment polítich de la senmanya. Mèntrera per tot Espanya despertan més briosas que may las energies republicanas, el desgabell y l'desconcert s'accentuan en el camp de la situació imperant, en estat de crisi permanent. La dimissió de n'Villaverde ha sigut un cop de mort pera la conxorra silvelina-maurista; altres ministres com en Dato y l'Allende Salazar amenassan seguir igual camí que 'l seu company dimissionari, y 'l mateix Silvela's dona per deu céntims, enredat en l'embull dels seus duptes, de las sevas vacilacions y dels seus scepticisms. No hi ha conservador que deixi avuy de reconéixer qu'en Cánovas tenia plena rahó quan va calificarlo de tonto... sols que ara resulta que ho es bon xich més de lo qu'en Cánovas suposava.

Tothom avuy dona ja per morta la seva tentativa; podrá subsistir fins poch després de las eleccions; més enllà, impossible. Probablement llavoras li donarán la llicència absoluta. La base de la nova situació conservadora serà l'Azcárraga y en Maura, constitutiu un ministeri francament reaccionari y vaticanista; un ministeri de combat contra 'ls republicans.

Vingui en bon hora; això es l'únic que 's necesita per acabar d'enadir al esperit públich. Tant a n'en Maura, com á l'Azcárraga 'ls coneixém de sobras. En Maura ha fracassat per complir, no subsistint d'ell més que aquella frase: «ó s'fa la revolució desde dalt ó l'poble tindrà de ferla desde abax.» Es això que desde dalt, en lloc de la revolució, s'intenta realisar la més injustificada de las reaccions, ergo l'mateix Maura vindrà á justificar la legitimitat de la revolució realisada pel poble. A falta del primer extrém del dilema s'imposarà l'segon.

Respecte al Azcárraga, no cal sino recordar que sigue l'organisateur de la derrota. Ell fou qui enviá més de 100 mil homes á la mort, sense poder evitar el més vergonyós y terrible dels desastres. Estém més que segurs, que, quan s'hi posi, farà ab la monarquia lo que va fer ab el poble. Se necessita una mā que l'empenyi al precipici, y aquesta serà la seva.

El moviment republicà va inspirar á en Canalejas las següents paraus en una reunió electoral tinguda en el districte de la Universitat de Madrid:

«En el momento en que me convenia de que la Monarquía es incompatible con la democracia, aconsejaré á las fuerzas que me siguen que se incorporen a las agrupaciones políticas donde su voluntad les lleve.

» Veo con sumo gusto la robustez de los partidos radicales, porque yo prefiero las simpatias del pueblo á las de altas esferas.»

O molt m'enganyo ó bé això es preparar la mala per un viatje de retorn á la República.

La costum de tractar á tothom á plantofadas ha perturbat l'ordre públich á Salamanca. Un inspector de policia v'ha abofetejat á un estudiant y la població en massa se posà al costat de la víctima del atropello, demanant la destitució del inspector perguisser. El govern no's dona per convensut, y alega que s'ha de sostener á toda costa 'l principi de autoritat.

Per salvar aquest principi està sostent encare al governador de Valencia, á qui'l poble en massa, ab las sevas manifestacions hostils, té acorralat á casa seva. Lo que guanya 'l principi de autoritat ab totes aquestas coses!

De un tris ha vingut com al governador de Valencia no l'envian á Barcelona, en sustitució del dimitent Sr. Espinosa de los Monteros; pero després de pensar's hi bé, no s'hi han atrevit. El conflicte de Valencia s'hauria trasladat inevitablement á la capital catalana, ahont ja hi ha prou foch y prou combustible pera rostir á tots els governs de la monarquia.

El Sr. Espinosa de los Monteros, avants de deixarnos, ha prestat un bon servei, revelant els tractes que 'ls Srs. Russinyol y Doménech havien celebrat ab en Planas y Casals y ab el cardenal Casanys, per anar junts á las próximes eleccions. De manera que 'ls que prenian per lema l'odi al caciquisme, s'prestan á entendre's ab el caciches, en la pròxima lluita de Diputats á Corts. Quina asquerositat!

Pròximament sortirà la candidatura republicana que ha de portarnos á la victoria. Ja no dumptem del patriotisme de tots els elements que constitueixen la formidable concentració republicana tan ben rebuda y tan valerosament apoyada pel poble barceloní. No hi ha ni pot haverhi ambició particular que trabi ni dificulti la marxa avassalladora de la host de la República. El pròxim dia 26 donaré un nou exemple de la nostra potència, afermant més y més las aspiracions francament republicanas de Barcelona. Y aixòs prepararé el bon èxit del últim combat, que té per objectiu la conquesta del municipi, y ab ella la republicanisació definitiva de la capital de Catalunya.

PEP BULLANGA

Lo que vé y lo que se 'n vá

L'efecte de l'Assamblea republicana ha sigut immens: per tot Espanya ha tingut eco; pero l'eco que ha trobat á Catalunya especialment es formidable. Hauriam de remontarnos als primers temps de la glorirosa Revolució de Setembre pera recordar un movi-

ment de opinió que se li sembla per la seva imputositat y pel seu entusiasme. Pero en favor de l'actual s'hi nota una circumstancia propicia, de un valor polítich extraordinari. El moviment republicà de 1903 supera al moviment revolucionari de 1868 en ser més conscient, més reflexiu, en tenir un fi més precis y determinat. Troba ademés al poble espanyol més educat que llavoras y per consegüent més apte pera l' cumpliment dels deberes de la vida pública.

De alguna cosa han servit trenta anys de forsada pacientia, aguantant las vexacions de la restauració borbònica y 'ls abusos inconcebibles de las oligarquías al servei de la mateixa. El gran partit republicà, may tan poderós com avuy, no en v'ha hagut de formarse en la dura escola de l'aversitat. Unit intimament ab la sort de aquesta patria desventurada, quan ha arribat l' hora de redressarre pera oferirli ab las solucions republicanas l'única taula de salvació possible, s'ha alsat com un sol home, com un atleta poderós, dispost á la lluita suprema, y segur, enterament segur de la victoria.

La forsa del partit republicà pera l'bon èxit de la empresa patriòtica que 's ha impostat depen de la seva unitat d'accio. Fa temps que ho tenim previst y això ho propagavam. Simplifiquem el nostre programa, acoblemos aglutinats per tot lo que 'ns uneix, olvidant més que sigui temporalment lo que 'ns separa, y 'ns imposarem. Una sola idea basta pera la cohesió de tots: la República sense adjetius, y per consegüent àmplia perque tothom hi ciga. Ab un sol plan d'execució n'hi haurà prou per anar junts al mateix fi; y aquest plan consisteix en l'enderrocament del obstacle que s'oposa al nostre pas, y que si fins ara ha pogut subsistir se devia únicament á las nostras suïcidas diferencias.

En aquest punt de vista està basat el notabilissim discours pronunciad per en Salmerón, en l'Assamblea magna del dia 25 al ser proclamat jefe únic del partit republicà. Sa prestigiosa figura es una forsa, enrobustida ab l'entusiasme y l'adhesió incondicional del poble republicà, que s'ofereix á la patria com una gran esperança pròxima á convertirse en una hermosíssima realitat.

A son entorn ens hi agrupem tots: els vells y 'ls joves; els procedents de la dreta y 'ls que venen de l'esquerra. Tots els matisos á la fi s'onen en un sol color. La classe escolar, palpitant d'emoçion, 'ns ha ofert els ardors de la seva juventut y las generositats de la seva ilustrada conciencia. La classe obrera, com si sortís de una feixuga y aclaparadora pesadilla, aclama la República com á única solució redemptora del proletariat. Las classes neutras, estimuladas per en Costa y per la Càmara agrícola del Alt Aragó, han començat á entreveure en las solucions republicanas l'única camí de la verdadera regeneració de la patria y el terme de tots els abusos, de totas las iniquitats que amenassavan disgrigar Espanya de la culta Europa per agregarla á l'Africa.

Contémb am el concurs decidit de un sens fi de catedràtics y homes eminents en el conreu de las ciencies y de las lletrs, que 's han declarat francament republicans; y sense necessitat de amar á conspirar en els quartels, també va operantse un salubrable canvi en la convicció del exèrcit, que avants que á la monarquia pertany á la patria. La monarquia v'ha portar lo de la derrota y al desprestigi: la patria republicana el realisará com li es degut á una institució que te per divisa l'honor y l'patriotisme.

***

Y quin avens més considerable no s'ha realisat en pochs días, tot just iniciada la campanya!

L'aura s'ha convertit en huracà; l'onda en avalanza. La conciencia nacional se desensopeix y 's vigorosa. Ja té lo que li faltava: un ideal y una orientació y un impuls per assolirlo.

L'escapte es magnífich y sobre tot alentador.

Tant més, quan mèntrera s'està operant aquest gran moviment ab una decisió y una empenta may vista, els únichs que podrian resistirlo se van descomponent, com tot lo qu' es coreat y podrit.

La oligarquia fusionista va morir ab en Sagasta. Ja no hi ha qui pugui rehabilitarla.

La oligarquia conservadora, cau feta, á bossins, convertintse en son lit de mort la taula del pressupost.

El mateix dia en que l'Assamblea magna realisava la seva patriòtica empresa de assegurar la consistència y de determinar l'acció vigorosa del poble republicà, presentava la seva dimissió l'únich home que donava caràcter al govern conservador. Davant de la impossibilitat de mantenir, ni que fos apparent, la nivellació dels gastos ab els ingressos, perque la monarquia, fins al morirse, té las sevas insaciables exigències, en Villaverde, 'l gran amic de 'n Silvela, deixava la cartera.

Altres ministres pensan fer lo mateix, víctimas de una fatalitat cega y boja que porta á l'home de la daga florentina, á sacrificar als seus amics, pera donar gust á n'en Maura qu' es el seu adversari més acèrrim.

Lo que li passa á la situació ja no es una crisi, sino una agonia; més encare que una agonia, es una descomposició parescuda á la que sufren els cosos morts.

Comprenden l'alarme de las institucions. Inválidas y sense aguant s'han mantingut trenta anys seguits apoyades en las crossas dels dos partits turants. Aquestes crossas cruxian, pero l'país admite que no se'n adonava. El desvetllament del país ha vingut á coincidir ab l'acte de rompers y esmiclar-se... Las institucions no poden donar un pas. S'apoyan immòviles en la paret quartejada de la tradició. També aquesta caurá al impuls de la tramontana revolucionaria sepultantlas sota las ruinas, si no tenen la cautela de apelar á la caballeriositat del poble, prestantse á seguir bonament el camí, que á l'any 1873 va recorrer D. Amadeo de Saboya, salvant á lo menos la seva respectabilitat, ja que no li fou possible salvar la corona ab que l'ungiren els monàrquics de la Revolució.

***

No hi ha temps que no torni.

Pero la nova República que s'aproxima, ve més forta, més serena, més conscient, més consustancializada ab las necessitats de la patria espanyola, de lo que va venir la República de 1873. P. K.

La Pasqua republicana

D. Nicolau Salmerón, aclamat jefe del partit republicà per l'Assamblea, dirigeix als Presidents de Comitès provincials republicans de tot' Espanya la següent circular:

PARTIDO REPUBLICANO

Madrid 31 de marzo de 1903

Distinguido correligionario: Para demostrar á la faz del país la fuerza del partido republicano, se celebrarán el domingo 12 de abril, meetings en todas las capitales de las provincias, ó en poblaciones donde los correligionarios lo estimen conveniente.

Para el mejor éxito del acto, recomiendo lo siguiente:

Primero. Todos los pueblos de la provincia deben enviar representación á la capital, ó población en que se celebre el meeting, determinando el número de republicanos presentes y representados.

Segundo. Los presidentes de los meetings comunicarán telegráficamente á los presidentes del meeting en Madrid y en todas las capitales de provincia, el número de reunidos y representados, en esta forma:

Los republicanos de... en número de... saludan á sus correligionarios de...

De V. afectísimo

N. SALMERÓN

La idea es magnifica; la fetxa ben escullida. Diumenge, 12 de abril: Pasqua de Resurrecció. Que 'l partit republicà de tot' Espanya's mostri tal com es: jove, vigorós y triomfant!

Aladuya!

Ey, sempre que 'ls republicans no fem un punt d'home.

Escoltin quò podríam presentar candidatura plena? ¿No tenim forças mes que suficients y entusiasmés mes que sobrat pera ferla triomfar? Molt ens animaría á conseguirlo lo extraordinari de aquest empenyo... y sobre tot l' espectacle delicios de deixarlos á tots, perdigots y caciquistas, ensenyant la ceva y ab un pam de nas!

Tal fora la millor y mes digna apoteosis final de la comedia.

P. DEL O.

o pot tributarse un obsequi més merescut, que l'homenatge de que ha sigut objecte á Madrid, l'atleta de la premsa republicana, Alfred Calderón.

Nosaltres que 'ns honram ab la seva valiosa representació en l'Assamblea magna del dia 25, ens adheríem plens d'efusió y d'entusiasme al banquet de honor que li fou dedicat... Y empunyant la corda de LA CAMPANA, exclamé amb tota l'ànima: —Repica de goig pel més gran y més admirable adalt que té en la premsa, la santa causa de la Republica.

Son en gran número 'ls estudiants de totes las Universitats d'Espanya que s'han unit als acorts de l'Assamblea magna, enviant la seva adhesió en-tusiasta al Sr. Salmerón.

Joves escolars: el poble republicà vos ho agraeix per tot cor, y avants dels exàmens ja us dona la nota en nom de la República: —Sobresalient!

Un aplauso al Ampurdanés de Figueras, de qui son las següents ratllas:

«Se lamenten els catalanistes reaccionaris, els vaticinistas, de que 'ls federaus haguen pactat coalicions electorals ab els republicans unitaris. Ni tenen rahó, ni deu importar-hi un pito á n'aquests clercicals la nostra conducta. Fins el títol de catalanistes els hi neguem á n'aquests que anteposen el seu amor á Roma al seu amor á Catalunya. Els tals, doncs, no son catalanistes, son romanistes, son extrangers en terra catalana. Cap explicació 'ls hi dàrem de la nostra conducta 'ls federaus que no tenim ni volen tenir ab ells res de comú.»

Així es com se 'ls havia de haver parlat sempre per tots els federaus: ab franquesa figuerenca. Un buf de tramontana y de tomballons!

Aquí v'ha una candidatura acordada, segons sembla, pels autors del meeting del Tívoli, que ara resulta que ab l'excusa de la qüestió dels notaris, miran á las eleccions:

D. Albert Russinyol y D. Lluís Doménech, com á regionalistes, per pescar las minorías si 'ls Srs. Carner y Sunyol arriban á descuidar.

D. Alejandro Pons, com á nocedal.

D. Mariano Fortuny, com á carlista.

Y D. Joan Sol y Ortega, com á republicà, suposant els que li posan que no farà cap mal paper al costat dels catòlics, desde el moment que avants de retirar-se de la política, va declarar que acceptava la vida legal de las congregacions religiosas y que no era partidari de la separació de la Iglesia del Estat.

Bona barreja per un divendres de Quaresma!

El nom del Sr. Sol y Ortega, proposat també, segons sembla, pels dijuni, per no sé quins gremis, v'ha ser avuy com la romana del diable que hi entrant totas.

No creym qu'ell, que continua mantenintse apartat de la política, pugui autorizar aquestes cábals que portan aparellada fatalment una derrota mil vegades pitjor que la que 'l va moure á retirar-se de la vida privada.

Els que usan el seu nom ho fan ab l'idea preconcebuda de dividir al partit republicà; y es una fatalitat que 'l Sr. Sol y Ortega, al revés del Cid, que fins després de mort, guanyava batalles, fins després de retirar de la política haja de servir pera crear dissidencies y perturbacions.

El governador Espinosa de los Monteros no ha tingut altre remey que dimitir, á causa de la qüestió municipal de Barcelona.

A la quènta en Maura que 'l sostenia, estava amasant un pastel y tenia la idea de posarlo á n'ell al cim, de figureta.

Tots els funcionaris monàrquics, al últim faran el mateix camí. A ningú, per entusiasta que sigui de las institucions, li agrada que fassin servirlo de ninot.

VALLROMANAS, 16 de mars

Ahir en Peret dels ofertoris va

coneix que 'ls tals ensotanats son de la mena, perque las donas están totas esbalotadas per las preguntas llepisso-sas que 'ls hi dirigeixen. Dintre pocas senmanas en Pep diu que marxará del poble; li dessitjén bon vent y que no 's desculdi d' emportarsen á la beneytosa Pilar perque es joveneta y 's deixa convertir á tot' hora.

LLANSA, 22 de mars

Per influencias del nostre corp gros va ser rellevada la mestre pública pel sol fet de no deixar-se engatollar pels llanuts, y fa cosa de dos ó tres mesos que ha obert una escola pel seu compte deixant ab un parral de nas al seytor ensotant y á la nova mestra, que s' ha quedat sens cap noya perque tothom sab que ensenyá millor l'altra.

SAN JAUME SASOLIVERAS (PIERA), 22 de mars

El jutje d'aquest poble, gosset de la reacció, que tant domina aquí, no vol de cap de les maneras que una nena filla del liurepensador Joan Ferrer, arribada al mon dia hui, sigui batejada pel civil y per lograrlo, que no ho logrará, amohna y fa la por al pare de la criatura. Convidrà sapiguer si aquest subjecte's mereix el renom de jutje de pau y si ab ulleras ó sense ha llegit may que les llibertats grabades á la Constitució las varen guanyá 'ls nostres pares, pagadas á bon preu de sanch generosa.

TARRAGONA, 26 de mars

Fa algunes dies que tots els sermonaires no mes s'ocupan dels llibres pornogràfics, y els que no ho son, com la «Verdad» de 'n Zola, que foren retirats per ordre gubernativa dels aparadors dels kioscos y llibreries, com ja vaig dir fa pochs días.

Això demostret que Tarragona encara està en el segle XX y que 'l nostres catòlics son uns farsants...

VILAFRANCA DEL PANADÉS, 30 de mars

La «Joventut republicana» de Vilafranca no s'cansa de traballar fent propaganda per la unió republicana y revolucionaria, celebrant reunions y propagant les idees per tota la comarca. S'ha proclamat candidat per aquest districte á D. Joseph Zulueta. Veurem quin resultat donarà l'entusiasme que per ara regna per tot arreu.

SALT, 25 de mars

El sermonaire de la festa que per Sant Josep va celebrar la Germandat, pogué fer dos jornals en aquell dia. Tot sermonayant s'anava enfadant al veure tants homes als reunits; y acabà per dir que fins aquell dia s'havia cregut que no hi havia homes á Salt, y que cuydado que fessin falta á la funció del dia per sentir la sagrada paraula y així apendre á treure ànimis del purgatori. — Un altre any si vé á predicar y vol trobar els homes de Salt, que vají 'ls días de traball á traballar y 'ls días de festa, que vají á fer la manilla al café de 'n Pep. — Com podia pensar que á Salt no hi havia homes, si per tot arreu trobava una pluja de quixtalla que li omplea la mans de babas?

CAPELLADES, 28 de mars

En una casa emancipada de debò y en la qual no ressan pera res els prejudicis religiosos hi estava recullida una pobra dona, postrada al llit, de gravetat. Donchs s'ha donat el cas de haver de donar una escombrada general als beatos, recaders dels missaires que ab l'escusa de ferla combregar per forsa volfan introduir el virus clerical en una família lliure de tota mena de preocupacions. El fet d'aquesta gentessa intolerant es veraderament infame. La cosa no està acabada y 's temen nous assaults. Pero els interessats, que estan disposats á acatar la voluntat de la malalta, estan previnguts pera lo que puga sobrevenir.

A aquests catòlics d'estar per casa lo que 'ls falta d'educació 'ls sobra de intencions verinosas.

POBLE DE CLARAMUNT, 23 de mars

Assegura D. Marcelino Miquel Muray, tinent Arcalde d'aquesta població no ser cert que volgués fer us dels fons del municipi pera pagar els gastos del dinar dels interventors en las darreres eleccions. Afegint ab una serie de datos que tot això son malas volensas dels caciques y xanxulleros.

Al César, lo que sigue del César... y la rahó á un moro.

L'EXPANSIÓ REPUBLICANA

Com un reguer de pòlvora se vā inflamant l'esperit republicà, especialment á Catalunya. L'Assamblea magna del dia 25 ha trobat eco á tot arreu, produintse per tot un desvetllament poderós de les energies republicanes. Per fi comprén tothom que ha arribat l' hora decisiva d' oferir á Espanya l'única solució que pot salvarla y un partit fort y capacitat pera sostenerla.

A Lleyda se realisan grans traballs per unificar l'acció dels republicans. En la reunió celebrada en el Saló de la Juventut republicana hi assistiren més de 300 delegats de la província, reynant perfecte acort y un gran entusiasme.

En el Centre republicà de Girona, 'l Sr. Gumbau, delegat en l' Assamblea, donà explicacions sobre la mateixa, inflamantse l' ardor dels bons corregionalistes gironins. Els Srs. Dalmau, Moret, Piferrer y Loperena pronunciaren eloquents discursos, trassant las novas orientacions del partit republicà. Girona anirà á la lluita, votant la candidatura prestigiosa del eminent sociòlech don Joaquim Costa, qui ha acceptat la designació de aquells decidits corregionalistes.

El moviment de la província de Tarragona tingüé diumenge una expléndida manifestació en la Gira de Poblet. Més de 8.000 republicans se reuniren davant de aquelles ruïnes, aclamant la República. La Conca de Barberà, el Camp de Tarragona y las montanyas del Priorat portaren á la festa un contingent considerable. La valenta vila de Vimbodí, modelo de lleialtat y conseqüència feu los honors als expedicionaris. Pronunciaren discursos eloquents que siguieren aplaudits ab deliri. 'ls Srs. Litran, Gabinián, Rocabruna, Caixa, Palau, Sardà, Díez Rossell, Soldevila, Pallejà, Redón, Ardid, Morote, Lleonart, Mayner, Nougués y Lleroux.

Es indescriptible l'entusiasme que tots els desputaren entre aquella multitud, la qual sentia per primera volta després de tants anys de desacerts, la virtualitat y la forsa incontrastable que dona l'unió.

A la província de Barcelona, son ja en gran número els districtes en que 'ls republicans sostindrán candidatura. Entre ells s'hi conta 'l de Vilafranca del Panadés, que unanément ha clamat el nom per tots conceptes respectable de D. Joseph Zulueta, qui á sa qualitat de republicà uneix la de distingit economista, y coneixedor especialment de las qüestions agrícolas. Tots els republicans, desde 'ls mes radicals als mes templats, lo mateix els unitaris que 'ls federales, s'han posat resoltament al costat de 'n Zulueta. Y en veritat que 'l Panadés no pot tenir un mes digno representant.

Al districte de Tarrassa guanya cada dia mes terreno la candidatura republicana de nostre estimat company Roca y Roca. Els obrers especialment l' han acollida ab entusiasme: una gran part de las classes mitjans la veuen ben ab marcades simpatías. Unicament la combaten certs elements d'un caciquisme local, que s'està desmoronant.

Demà diumenge al vespre tindrà efecte á Rubí un gran meeting, en el qual á mes del candidat hi pendrà part entre altres oradors els Srs. Leroux, Selvas, Ardid y Corominas.

Un altre meeting s'està preparant pera 'l dia 11, vigi-

—Lleó espanyol, aquí tens els teus enemichs... ¡Ménjatels!...

REVISTA EXTRANGERÀ

Si Nostre Senyor no mira
de donarhi un cop de mà,
per 'llà á la part del mar Negre
hi haurà prompte un daltabaix.

Macedonia vol ser lliure,
Turquia diu que «ja va»,
els disgustats se sublevan,
el turch els hi talla 'l cap,
Bulgaria esmolà la espasa
pera ajudá als seus germàns,
Austràlia ab la major frescura
espera á veure què hi cau,
Inglaterra s' impacienta
desitjant ficarhi 'l nas...
En ff, qu' entre 'ls uns y 'ls altres
la cosa tant s' ha enredat,
que pot ben dirse qu' Europa
està avuy sobre uns Balkáns.

*
El czar de Russia,
¡pobre xicot!
ara se 'ns torna
liberalot.
Diu que desitja
qu' en 'uell infern
hi entrin las auras
del temps modern.
Diu que prepara
sens dilació
una preciosa
Constitució...
¡Molt bé, titella!
¿Quan ho toquem?
Sense tocarho
no 'ns ho creyém.

*
La pacificació de Filipinas
pels nort-americans,
malgrat els grans obstacles que presenta,
va seguir endavant.
A l' isla de Luzón no hi ha un sol poble
que 's deixi governar,
y 'ls braus conqueridors sols poden viurehi
ab el fusell al bras;
a Cebú 'l pobre yanki que 's hi arrisca
se fón com per encant;
a Panay prefereixen veure al diable
que als fills del oncle Sam;
al eor de Mindanao no fa gayre
hi han pelat á vint blanuchs...

La pacificació de Filipinas
va seguir endavant.

*
El noble Eduardo seté,
poderós rey d' Inglaterra,
ha anat á fe una visita
á la nació portuguesa.

Hi ha qui veu en aquest pas
un acte de deferència,
hi ha qui 'l estima tan sols
com una especie de jerga;
hi ha qui volgunt filar prim
arriba al extrem de creure
que fins es fàcil que porti
complicacions europees.

Jo, si haig de dir lo que sento
ab verídiera franquesa,
considero l' excursió
del flamant rey d' Inglaterra
com la d' un senyor que va
á veure la seva hisenda.

*
Altra vegada 'ls xinos
están soliviantats

contra 'ls eterns abusos
dels diplomàtics blancs.
Sembla que 'l dret de guerra
que l' Europa 'ls fa dar,
 fet y fet preferireixen
ficar 'l á la bay.

¡Ves els moltóns de Budha
cóm se van despertant!
Son xinos, pero... mira,
no 's deixan enganyar.

*
A Venezuela s' triturant,
á Honduras se rompen l'ànima,
á Nicaragua s'mossegan,
á Santo Domingo s'matan,
al Uruguay van á tiros,
á Guatemaia á trompadas,
á Haití se les mesuran,
á Bolivia se les clavan...
¡Oh dolça veu de la sanch!
¡Oh tradició de las rassas!
¡Qué bé proban aquests pobles
que son tots ells fills d' Espanya!

C. GUMA

LA NOSTRA POLÍTICA

(El ferm propagandista dels ideals regionalistes, señor Doménech Durán y Préssech, va trobarse en el cas l'altre dia de tenir que anar a enraixar en set associacions diferents y á la mateixa hora. En la impossibilitat de multiplicarse á si mateix y desitjós de cumplir ab la santa causa, va enginyar-se de la següent manera: Després de pronunciar el discurs que tenia projectat davant d'un fonògrafo, va enviar els corrons impresionats als respectius centres regionalistes, ab l'avertencia de que al donar la corda al fonògrafo procurissin que la campana d'emissió dissimulés. Pel demés qualsevol home de barra podia acompanyar el discurs ab una mímica ben parlamentaria, per dissimular l'ensarronada.)

Y, efectivament, davant de un auditori numerós en el Centre autonomista del districte segon, un fonògrafo, ab una veu vibrant, metàlica y escandalosa; s'explicava així:

—Grrrr... Companys de causa: Nostre amor á la terra es ben manifest, y no cerquém en las lluytas políti-cas l'assoliment de cap satisfacció personal... grrrr... á no ser l'assoliment d'un sou per algun amic nostre... grrrr... No cerquém sino la demostració de nostres aspiracions honradas y justas. Nosaltres no 'n som de politichs... grrrr... Nosaltres som botiguers y res més... grrrr...

Aimants de la nostra Catalunya, la nostra lluita es de sacrifici, desinteressat, es un calvari generós y fecondíssim en el que triomfan las ideas encare que 'n surtin derrotats els homes. Y es un verdader triomf que 's realisin las nostres aspiracions encare que no sigan els nostres homes els que surtin elegits... grrrr. Així si perdé, faré com l'altra vegada, direm que 'ns en alegrí molíssim, perque tot es en bé de Catalunya y així sempre tindrem rahó... grrrr... Perdent ó guanyant sempre serem victoriosos... grrrr... Y si així perdé, no mes podem perdre diners, que l'humor y la vergonya qui sab ahont paron... grrrr... Que consti, però, que ab el nostre moviment regionalista havém implantat la puresa del sufragi, revantant els cacichs de Barcelona ab l'energia del que té la rahó, y la sinceritat... grrrr... del que sent l'envaja de no ser... grrrr...

Nosaltres y únicament els nostres son els honrats y han de serlo per forces en els comicis, á Casa la Ciutat y á les Corts, per la senzilla rahó de que cap de nosaltres necessitem de la política pera viure... grrrr... perque mes ó menos horradament tots ens guanyém la videta ab la mitja cara, tallant cupons ó explotant als obrers... grrrr...

Per això us recomanem entusiasme, molt entusiasme y molta fè... grrrr... com si això del entusiasme y de la fe 's pogués recomanar com unes pastillas ó uns cachets per la taringitis he-pàtica... grrrr...

Volem l'engrandiment de Catalunya; volém l'engrandiment de Barcelona... grrrr... y per consegüent, l'engrandiment d'alguns terrenys del Ensanche, que 'ns interessan mes ó menys directament. Per això os oferim els nostres talents y els nostres cabals fins que nostre poble pugui anar á la devanteria de la civilisada Europa.

Prescindiu ja de divisións y denominacions, de dretas y esquerres dintre del catalanisme. Avuy no hi ha d'haver més que catalans regionalistes aimants de l'administració de Catalunya pels catalans. Així esperem el triomf disfinitiu omplint d'oprobi al enemic comú, aquesta purria, aquesta bretolada, aquests fills de mares discutibles que 's desfognen contra la ignorància de un Pare Roman, y en cambi incensan vergonyosament á un foraster com en Lerroux... grrrr... la nostra obsessió continua... grrrr... aquesta plaga que 'ns ha cagut al demunt per l'enderrocament de nostra aymada Catalunya... grrrr... y perfern la santissima á nosaltres... grrrr... He dit.

(El conspiçuo regionalista, tot impressionant el corró fotogràfic, no havia tingut cuidado de girar la cara y baixar la veu al llenzar alguna indiscreció familiar ó algun desahogo íntim. Per això el discurs va sortir intercalat ab las amenas notes que acabat de llegir.)

Per l'afanada

JOAQUÍN AYMAMI

EL PREFERIT

'acostaven las eleccions.

El poble no havia encare es-cullit candidat, y 'n corrian per allí quatre ó cinc que solicitaven els seus sufragis.

¿A qui se decantaria?

N' hi havia un de molt rich, un de molt sabi, un de molt eloquent, y un que no era ni eloquent ni sabi ni rich, pero era molt pràctic y sobre tot molt honrat.

—Elegeixme á mí—deya 'l rich, fent trincar els seus diners.

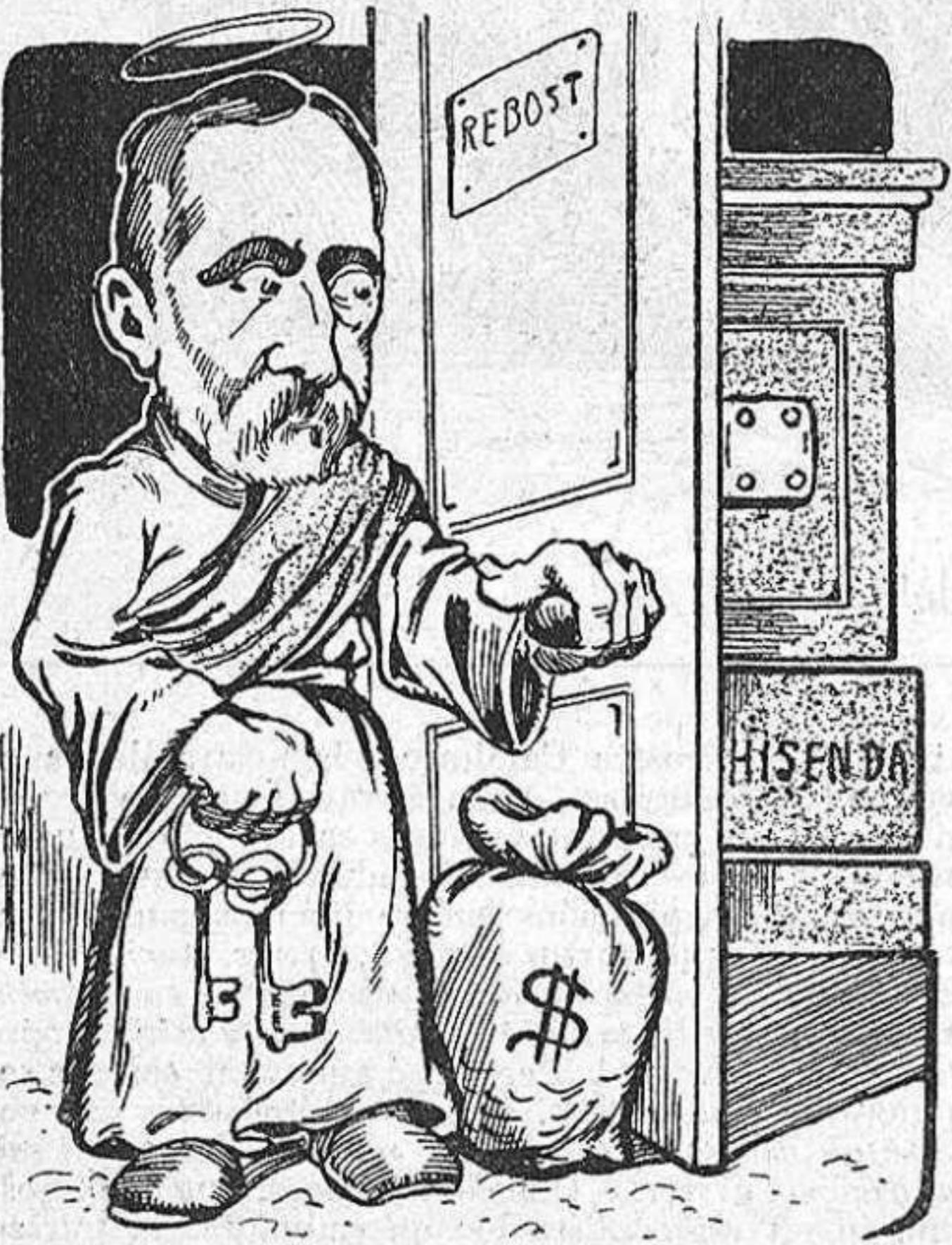
—A mí—replicava 'l sabi, exhibint el seu front inspirat.

—A mí—crijava l' eloquent, trayent mitj pam d' hermosa llengua.

—Ha arribat l' hora de decidirme, pero vull ferho ab coneixement de causa. Per lo tant, avans de pro-

La setmana gràfica

Els estudiants están disposats á seguir la República.

Sant-Pere, nou porter del cel... dels conservadors.

Els regionalistes, vinga regar el camp electoral ab el such de las sevas guardiolas.

Mireulo, pobre Silvela, ja li falta un bras!

nunciarme en favor del un ó del altre, aném tots á la plassa gran: un á un els aspirants pujaran al balcó de la casa de la vila, y desde allí m' exposarán el seu programa parlamentari. Després resoldré.—

Tothom feu cap á la plassa.

El pretendent rich—era inevitable—va ser el primer que vá desarollar el seu pensament.

Ciutadans—va comensar:—El meu nom ho diu tot. Soch l' hereu del Mas dels Suros, el primer propietari del poble, l' home més acaudalat de la comarca. ¿Ho sabeu aixó?

—Sí, sí; ves dihen.

—Excuso manifestaros si tenint la fortuna que tinch puch ferne de coses. ¿Heu vist el *Tenorio* alguna vegada?

—Sí, sí...

—Donchs ja haureu sentit lo que allí diuen: *Con oro nada hay que falle*. Elegíume á mí, y jo us prometo que no hi haurà necessitat al poble que jo no la remedihui, ni solemnitat quals gastos jo no sufragui, ni agricultor faltat d' abonos, ni obrer faltat de feyna, ni elector faltat de protecció... ¿Qué 'm contesteu?

—Que per ara callis. Té la paraula l' segón aspirant.

Pujá l' sabi á la popular tribuna y s' explaná d' aquella manera:

—Companys: May m' han dolgut prendras y menos en cassos com aquest en que l' home ha d' en rahonar ab el con á la mà. Per lo tant, crech oportú manifestarvos que si, com espero, tinch la sort de mereixre els vostres sufragis, me dedicaré ans que tot y per sobre de tot á la resolució dels arduos problemes socials que tant interessan á la classe obrera. Faré que l' pa vaja barato, que la llet estigui al alcàns de totes las criatures, que l' instrucció sigui gratuita y obligatoria, que la forsa cedeixi sempre devant del dret... y que tothom sigui aquí lliure y felís.

El poble va escoltar aquesta peroració ab el més respectuós silenci.

—Que s' expliqui l' pretendent número tres.

Comensá l' home, y ho feu ab bastanta trassa.

Germans—va diros:—No es ab paraules com se salva als pobles, sinó ab actes. Tota la meva política será d' acció. ¡Obrar, gestionar, traballar sempre! ¿Voleu programa més breu y més expressiu que aquest? Els meus electors no necessitan que l' s' crechi l' s' ofosab discursos: lo que vosaltres voleu son fets, fets. Per exemple: ¿no es cert qu' en aquesta plassa hi falta una font? Jo us la faré concedir. ¿No es veritat que á la riera un pont no hi estarà malament? Jo us gestionaré la seva construcció. ¿No us agradarà veure la població iluminada ab llums elèctriques? Jo us els faré posar. ¡Germans, elegíume á mí, y no us faltará res!

Callá, y pujá per fi al balcó l' últim pretendent.

—Amichs—digneu ab seu clara y reposada:—Com que no 'ns coneixem d' ahir, conceptiu totalment inútil explicarlos qu' soch y quina será la meva línia de conducta, si vaig á las Corts. Dintre de les meves facultats, faré tot lo que pugui; no crech que degui portar més enllà l' s' meus compromisos ni volgueu vosaltres exigir més de mí...—

No pogué continuar el discurs.

—¡Tú, tú serás el nostre candidat! —va exclamar repentinament el poble en crit unànim.

La preferència dels electors era natural.

Aquell, aspirant no 'ls prometia res.

Era l' únic que no podia enganyarlos.

FANTASTICH

REPICHES

NAS monjas de Sans protegidas pel rector de la parroquia, se n' van á recorrer fàbricas sustrayent la feyna de las traballadoras, y prestantse á realislarla per un preu irrisori, prevalgudas de ferla fer per las noyades assiladas, á las quals pagan ab una mala gasofia.

Ja no més faltava això: que las místicas germanas de la caritat y la misericòrdia fessin servir els rosaris que portan penjants á la cintura, pera secundar l' obra inhumana dels escanya-pobres.

Deya una senyora molt devota á un seu parent republicà convensut:

Tant mateix feu molt mal en atacar á las corporacions religiosas; jo me l' s' estimo molt als frares y á las monjas.

—Y jo també—li va respondre l' republicà.—De tal manera que no puch veure qu' estiguin tancats. Suprimint els convents que son las sevas gabias, viurian com els auvelles de bosch, en plena llibertat.

Ab motiu de la fugida del *Russinyol*, els regionalistes barcelonins han confiat la presidència de la Lliga al Doctor Fargas.

E aquest galeno un especialista en obrir ventres de donas y extirpar tumors.

Pero se 'm figura que per operar á la malalta regionalista arriba massa tart. Ha mort de un fals embràs.

Valencia en massa s' ha declarat contra l' governador de aquella província, que no pot sortir al carrer sense que l' xiulin.

Cada dia, á un' hora dada, obeyint á una consigna, surt de tots els balcons y l' s' terrats de la ciutat del Turia una esquellotada qu' esparvera. Els vehins han pres gust en aquesta típica expansió, y no se 'n conta un sol que no s' hi adhereixi, ab pitons, regadoras y latas de petroli.

Y l' governador avants quedará sort com una tapia que no li vindrà ganas de demítir.

** Y fins á cert punt fa bé. El govern l' apoya més resoltament com més el xiulan y l' esbalotan.

Diu en Silvela que lo que convé sobre tot es salvar el principi de autoritat y l' salva passant per l' esquellotxin á tot drap.

Vaja qu' en Cánovas va equivocarse al calificar

29 de Mars.—La festa de Poblet

Aplech dels republicans del Camp de Tarragona, organitzat pels de Vimbodi.

(Fotografia de M. Armengol.)

de tonto á n' en Silvela, perque ho es més, moltísim més de lo qu' en Cánovas presumia.

L' altre dia en Dato va excusar-se de assistir al concell de ministres ab l' excusa de trobarse costipat.

El mateix pretext vá alegar per no assistirhi l' ministre de la Guerra.

Tots costipats... Naturalment, ab aquests aires republicans que bufan ara, y habitant com habiten en una casa ruinosa y plena d' escletxes ¿quín monàrquic no 's costipa?

Se necessita tota la barra de *La Perdiu* pera afirmar que l' s' republicans de Barcelona, si no 'ns ajudan els ministerials, no traurem un sol diputat republicana.

La Perdiu desvarieja.

Doctor Fargas agafila y apressuris á fer l' opera ció que té un tumor purulent al cervell.

Un tumor que se li ha format ab l' agombolament de veri que se li ha quedat d' àntire, desde l' famós triomf del 8 de mars.

L' opinió de n' López Domínguez sobre l' Assemblea republicana:

«No sé, si ab el temps, lograrà adquirir consistència la unió realisada; pero que l' han portada á cap en forma seria y ab elements numerosos y de valia, es indubtable.

En canvi lo que succeixen en el camp monàrquic no pot ser més desditxat. El partit conservador, als quatre mesos de poder ha sufert un quebrantament colossal, y presenta davant de la corona un govern en descomposició.

Així es, general... y allò matrà á això.

Així qu' es un gran criador de canaris, ja haurà observat qu' en aquests moments tots els de las pajarerias de la monarquia, tenen el cuchi.

La cayguda de n' Villaverde no va fer plorar á totothom.

Algú qu' estava ben enterat d' ella va posarse á la baixa... y negoci rodó!

Així es com demostra els dinàstichs el carinyo á la Monarquia. La veurán morir y se'n anirán á la Bolsa a jugar sobre l' s' últims estortors de la seva agonia.

Després de n' Villaverde, apreta-colls del contribuent, en Rodriguez San Pedro.

Ja ho veuen: un sant de la part de mare; el portador del cel, el custodi de las claus del rebost que pels monàrquics es el paradís.

El nou ministre de Hisenda es un home de negocis: advocat del Banc Hispano-Colonial y del de Castilla, president del consell de la Companyia del Nort, y en tots conceptes dependent del serafích Marqués de Cinquilllas.

Bon punt!

Alguns dels elements que seguian á n' en Canalejas en la seva campanya monàrquica-democrática, se li han girat d' esquena tornant al camp de la Re pública.

Sr. Canalejas, ja cal que s' amari bé.

La corrent republicana's va reinflant per moments y adquirint una empenta avassalladora... y una de dos: ó s' deixa arrastrar per ella ó morirà ofegat.

Y que no hi valen carabassas... ó com si digues sim principis democràtics buysts de dintre.

En Montero Ríos, en un àpat que l' s' seus agritaires varen donarli á Pontevedra, tractà de rehabilitar-se de la participació que va tenir en el tractat de París...

Ell es l' inventor del qüento sobre la mort de Meco, que haventlo matat tothom, suposava qu' estava tothom exempt de responsabilitat... Y no obstant, encare que sigüés així, al pobre Meco, després de mort, á París van deshonrarlo.

Pero en fi, lo que acaba de fer en Montero á Pontevedra, son unes oposicions á la jefatura del partit liberal y las ha guanyades; ha demostrat tenir més tupa que l' difunt Sagasta.

Caballers: Cucurulla, J. Romansos, J. Casellas G., J. Subirats, A. Mercader M., Noy de Llambert, F. Arnau, F. Julià, R. S., El Ramón y la Tresina, Un aspirant de Fréjoli, A. Carrach, F. Virgili R., Miquel Llonch y J. Ribas: ¡Qué s' hi ha de fer!

Caballers: Ramón Rapa, J. Bosch y Romaguera, F. Janet, S. R. Ribas, R. Parassol, Joan Catau, Pissarra, Xapo Dotor, Quiñet Pujol, R. Aregall, Ll. Carbó C. y R. Molto: Bravissim.

Caballers: F. Comas, J. Pol, Un republicà y J. Tiná: Perdonin, pero no 'ns ha sigut possible complaire'l per variòs mitius.—Sor Olla: La xarada está molt bé.—R. B. (G.): El acróstich es molt flux.—E. Pi Gramàtic: Això son xistes del any de la pieó. Qualsevol diria que això no es de vesté, ó vesté es de l' any 30.—J. Costa Pomés: Gracias per la remesa.—M. de C. (Càdiz): ¿Hont l' envian ara? Recéus a las noyades de «El Telescopio».—Albertet de Vilafraanca: El vers no va del tot mal. Veurem d' aprofitarlo; pero fixis en las assonancies.—Lluís Puig: No, senyor; no 'ns convé.—Un desilusionat: Val meix, no's fassí ilusions.—Ama: El sonet no està mal. Lo anterior deu ser en cartera.—Jaume Centellas F.: Comensi per las bacserolas y deixis de pretensions.—Joseph Rosello: Tantas mercés; el verset va molt bé.—Fidel Grifol: A aquella poesia li passava lo que passa á la d' avuy: està atapahida de incorrecions que desbailestan el seu ritme, y que no 'ns podém entretener en arreglar.—José Riba: Malo, malo...—J. Marcé: El dibuix no té idem.—E. Pi Fani: Així ns agrada. Que pensi ab nosaltres. Els originals entraran en cartera.—Pere Vidal: Això no resulta.—M. Cruset: Es palla, palla pura.—Padrí Drapayre: ¡Qué tal? ¿Va rebre 'l recadet?...

Imprenta LA CAMPANA y LA ESCUELA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilieux y C.

El camp de la Democracia, j'com verdeja, germáns meus!

XARADA

Primera derrota inversa
las cinch, jo estava esperant
del Hu-tres-dos la vinguda
encarregat d' avisarm
per anar, junt ab dos d' altres
á cassar conills al llas.
¡Lo qu' es l' amistat que s' usa!
ells tres hi varen anar,
sense mí van fer la festa
á mí se 'm va hu-dos-tres-quart.

J. COSTA POMÉS

GEROGLÍFICH

X

M A

I I

M A

E R

FELIU DE LAS BALDUFAS

Caballers: Cucurulla, J. Romansos, J. Casellas G., J. Subirats, A. Mercader M., Noy de Llambert, F. Arnau, F. Julià, R. S., El Ramón y la Tresina, Un aspirant de Fréjoli, A. Carrach, F. Virgili R., Miquel Llonch y J. Ribas: ¡Qué s' hi ha de fer!

Caballers: Ramón Rapa, J. Bosch y Romaguera, F. Janet, S. R. Ribas, R. Parassol, Joan Catau, Pissarra, Xapo Dotor, Quiñet Pujol, R. Aregall, Ll. Carbó C. y R. Molto: Bravissim.

Caballers: F. Comas, J. Pol, Un republicà y J. Tiná: Perdonin, pero no 'ns ha sigut possible complaire'l per variòs mitius.—Sor Olla: La xarada está molt bé.—R. B. (G.): El acróstich es molt flux.—E. Pi Gramàtic: Això son xistes del any de la pieó. Qualsevol diria que això no es de vesté, ó vesté es de l' any 30.—J. Costa Pomés: Gracias per la remesa.—M. de C. (Càdiz): ¿Hont l' envian ara? Recéus a las noyades de «El Telescopio».—Albertet de Vilafraanca: El vers no va del tot mal. Veurem d' aprofitarlo; pero fixis en las assonancies.—Lluís Puig: No, senyor; no 'ns convé.—Un desilusionat: Val meix, no's fassí ilusions.—Ama: El sonet no està mal. Lo anterior deu ser en cartera.—Jaume Centellas F.: Comensi per las bacserolas y deixis de pretensions.—Joseph Rosello: Tantas mercés; el verset va molt bé.—Fidel Grifol: A aquella poesia li passava lo que passa á la d' avuy: està atapahida de incorrecions que desbailestan el seu ritme, y que no 'ns podém entretener en arreglar.—José Riba: Malo, malo...—J. Marcé: El dibuix no té idem.—E. Pi Fani: Així ns agrada. Que pensi ab nosaltres. Els originals entraran en cartera.—Pere Vidal: Això no resulta.—M. Cruset: Es palla, palla pura.—Padrí Drapayre: ¡Qué tal? ¿Va rebre 'l recadet?...</